

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Institutio Vitæ Ad Exemplar Passionis Domini Et Salvatoris Nostri

Sgambata, Scipio

Dillingæ, 1686

Cap. VI. Profitendum nobis esse palàm, nos Christianam Perfectionem
sectari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53753](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53753)

CAPUT VI.

*Profitendum nobis esse palàm,
nos Christianam Perfectionem
sectari.*

ET adduxerunt eum ad Annam pri-
mum, &c. Pontifex ergo interroga-
vit Jesum de discipulis suis, & de doctri-
na ejus. Respondit ei Jesus: Ego palàm lo-
cutus sū mundo, ego semper docui in Syna-
goga, & in templo, quò omnes Judæi con-
veniunt, & in occulto locutus sum ni-
hil, &c. Hæc ex Joanne est Christi Do-
mini comprehensi cum suis adversarijs
prima congressio: nos igitur vitam no-
stram instituere inde discamus. Nam po-
steaquam intra Horti septa, hoc est, intra
secretioris tirocinij claustra nos aliquam-
diu continuerimus, & omnium virtutum
fructus decerpserimus; posteaquam eò us-
que profecerimus, ut Christum apud nos
vinctum, hoc est, constantibus firmisque
animi propositis constrictum habeamus,
exeundum nobis est primò ad Annam,
deinde ad Caipham, Herodem, Pilatum.

L

Annas

Ioan. 18.

v. 13

& 19.

Annas interpretatur Gratia: primum enim ad opera gratiæ id est Religionis, publicè exercenda, progrediendum est: deinde etiam ad tria illa pergendum tribumalia, Pontificum, Regum, Præsidum, hoc est, omnia, quæ nostri sunt muneris, negotia suscipienda, & strenuè ex Christi exemplo & institutione tractanda. Primum igitur ad Annam eundum est, id est, privatæ religionis officia explenda, quæ precibus fundendis, supplicationibus, sacrificijs, aliisque divinis obsequijs ritè peraguntur; deinde ad Caipham, hoc est, ad publica ejusdem Religionis munera, siquæ nobis incumbunt. Prodeuntium igitur à tirocinio triplex ferè classis est. Primi vix pedem inde efferunt, cum statim omnis illius disciplinæ, quam privatim addidicerant, obliviscuntur, & susceptum vitæ propositum deserunt. Secundum diutius quidem, & aliquandiu constantius perseverant, sed, quia ne ipsi quidem seriò cum Deo agunt, quò seriùs eò graviùs tandem ruunt, & ab instituta vitæ sanctioris ratione deficiunt. Tertij ita, ut oportet, rem aggrediuntur,

ac divina ope firmi, constantésque in semel constitutis persistunt. Primi igitur Apostolis fugientibus comparantur: *tunc Discipuli omnes relictô eô fugerunt*: ne unô quidem temporis momentô cum Jesu capto inter medios satellites permanere potuerunt. *Tunc*, ipsô momentô, ne unum quidem cum eo passum facere ausi sunt. *Hi sunt, qui ad tempus credunt*, id est, cùm intra domesticos parietes exercentur, *sed in tempore tentationis recedunt*, cùm ex umbra ad solem & pulverem prodeundum est. Est autem aliquis paulò confidentior, qui audet etiam non nihil progredi, sed & hic paulò pòst turpius, quàm cæteri fugit: *adolescens quidam sequebatur eum amictus syndone super nudo, & tenuerunt eum, at ille relictâ syndone nudus profugit ab eis*. Quæ causa tam turpis fugæ fuit? nisi quòd nondum plenè Christum induerat. Externam tantùm vestem religionis assumpserat, interno habitu carebat. Erat syndon mortuale involucrium, in quo Christus Dominus depositus est: adhuc igitur non deseruerat opera mortuorum, quo-

Luca. 8.
v. 15.

rum vestes, hoc est, pravos habitus affe-
Mat. 8. ctusque retinebat; necdum jusserat *mor-*
v. 22. *tuos sepelire mortuos suos*, quod ad Chri-
 stum sequendum necessarium est, hoc est,
 mundanos mundana, externos externa
 curare; adhuc illis erat negotijs implica-
 tus, quæ jam dudum in sepulchrum cum
 vetere vita oportuerat condidisse. Erat ea-
 dem syndon convivale indumentum: ad-
 huc igitur voluptatum in eo & comessä-
 tionum reliquiæ pristinæ hærebant;
 adhuc deliciarum illecebris aliqua ex par-
 te involvebatur. Christus in vinculis du-
 citur; tu vis eum sequi molliter lin-
 teatus? Non itur convivali veste post Chri-
 stum. *Et tenuerunt eum*, inquit; sta-
 tim enim tenetur, statim in aliquo nota-
 tur, carpitur, prehenditur, qui hujusmo-
 di est. Quid reliquum est? nisi ut relicta
 syndone, & specie, quam assumpserat,
 religionis abjectâ fugiat, & quidem nu-
 dus: dedecore tantò majore, quantò est
 fuga hæc inverecundior. Nos igitur, ne
 quid nobis tale contingat, non festine-
 mus è tirocinijs egredi; sed, quâ opus est
 morâ & diligentia, nosmetipsos sic interi-
 us

us exteriùsque componamus, ut possimus
sicut in die honestè ambulare. Verùm
 alterum superest gravius periculum, ne
 Christum aliquandiu secuti, eum tan-
 dem graviore casu deseramus. Turpis A-
 postolorum fuga fuit; sed occulta ferè ac
 subita. Turpior hujus discipuli, qui jam
 in comitatu Christi esse cœperat, & inter
 faces & laternas militibus innotuerat, sed
 hæc quoque repentino quodam timoris
 motu accidit. Turpissima igitur Petri fu-
 it, qui & in apertissima luce atrij Pontifi-
 cij, & ad ignem, & jam non solum vultu
 sed voce notus, non tantum pede fugit,
 sed ore, voce, perjurio. Quid hoc est?
 Quæ causa tam fædi casus? Contemple-
 mur, & nostra pericula cavere discamus
 alienis. Malos comites itineris Christum
 secuturus assumpserat, Confidentiam, &
 Simulationem: Confidentia fuerat, quòd
 se omnium fortissimum fore in hoc certa-
 mine pollicitus, id etiam factis præstare
 satagebat; nam & solus vim paraverat ad
 Christum defendendum, & solus secutus
 fuerat usque intrò ad atrium Pontificis,
 ut videret finem, id est, certus usque ad
 L 3 exitum

Rom. 13.
 v. 13.

exitum rei nunquam inde discedere: Simulationis, quòd & sequebatur à longè, tanquam aliud agens, & non intus cum Christo causam ejus innocentiae ac salutis publicè agebat, sed foris cum ejus adversarijs garriebat, & ad illud incendium Judaicae invidiae calefaciebat se, ac fovebat, quòd, si saperet, ardere cum Paulo maluisset, qui dicebat: *quis scandalizatur, & ego non uror?* Malos comites habet, qui inter hos graditur; qui & Confidentiam Deum offendit, & simulatione proximum. Ergo his opposita, si sapias, si Christum sequi vis, strenuè & constanter assume, Humilitatem, & Veritatem. *Cum simplicibus sermocinatio ejus.* Si saperet Petrus, postquam audivit à Christo, quod ei instabat periculum, non perseveraret de se polliceri, sed ad ejus genua supplicem se abjiceret, rogarétque, ut se à tanto discrimine eriperet. Cùmque postea iterum videret, suam à Domino confidentiam esse reprehensam, quòd ei opem ferre voluisset, cujus ad nutum plusquam decem legiones Angelorum essent paratae, cur non sapuit? cur non rogavit, ut, quando ipse caelestis militiae praesidio uti nollet, sibi inde

de aliquam opem deduceret? Id ergo nos, docti ejus calamitate, faciamus, & viam hanc ingressuri humilitatem & omnium nostrarum virium desperationem sociam assumamus, quæ eadem sit in Deum summa fiducia, & perennis oratio. Bonum Dominum, cui nos comites adjungimus, oremus, ut nobis Angelum suum ad custodiam adjungat, & quod plus est, nunquam ipse oculos à nobis avertat. Simulationem verò velut omnino à Sectatoribus Christi alienam abjiciamus: Christus Veritas est, quod consortium lucis ac tenebrarum, quæ mendacij cum veritate communio est? Si sequeris Christum, sequere: cur à lōge? neque Christo places, quem profiteri Magistrū ac Ducem erubescis; neque Judæis, ad quorum cætum & satellitium non accedis. Deinde, quàm frigida simulatio est, velle se ex viro religioso aulicum facere, qui primò verbò deprehendaris aliter institutus, aliud professus, & vel à mulierculis deridearis, quòd eum Magistrum dissimules, quem te sequi cū alia, tum lingua ipsa manifestent. Planè frigidam simulationem: vnde & qui ita

L 4 fingeret,

fingeret, ad ignem oportebat accedere. Dormitantium in vita spirituali hic error est, quos, nisi gallus admoneat, hoc est, vigil Superior, nisi Christus respiciat, nunquam huiusmodi inepta commercia & ludibria deferunt, atque ad lacrimas se recipiunt. Ergo ex Christo Domino, quæ sit nobis vitæ ratio ineunda, discamus: qui interrogatus, quid profiteretur: Ego, inquit, *semper docui in Synagoga, & in Templo, ubi omnes Judæi conveniunt, & in occulto locutus sum nihil*. Publica omnibusque manifesta res est doctrina Christianæ Perfectionis. Quid manifestius quàm Christi Domini sermo in monte habitus, ex Isaia vaticinio: *Supra montem excelsum ascende tu, qui evangelizas Sion, exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Hierusalem*. Non eget fraude, non eget dissimulatione, non eget fallacijs Christiana sapientia; in aperto est, quid agere perfectum Christi Domini sectatorem deceat. Quod si adhuc te latet, Anna, si nunquam ad Christum audiendum neque in Templo, neque in Synagoga, cum in utraque tibi principatum

Isai. 40.
v. 9.

tum vendices, accessisti, interroga eos, qui ipsum audierunt: infinitus est numerus Sanctorum ac Sectatorum Christi, interroga, quemcunque ex ijs obvium habueris: quid Paulus, quid Ignatius, quid Basilus, quid Gregorius, quid Franciscus ex eo didicerint. Quid igitur nos moramur exuere personam, & palàm profiteri eam doctrinam, quæ tam publica, tam probata est? Magni refert, imò totius fere vitæ spiritualis hæc summa est & cardo, ut omnes intelligant, quicquid accidat, eâ viâ nos progressuros, quâ Christus, quâ Sancti sunt progressi. Nam & ipsi, ubi nos ita decrevisse agnoverint, desinent nos ad vitæ humanæ ludibria evocare, imò à nobis cavebunt, tanquam ab ijs, qui severioris vitæ institutò, dum nostros mores ad Christi sanctiora præcepta formamus, arguimus & damnamus alienos: & nos pudor ipse in posterum continebit, ut nihil ea professione indignum ostendamus, nobisque interdictum putemus omnibus, quæ mundus sequitur, & contra ea omnia à nobis exigenda, quæ Sancti præstiterunt. Sed quàm malè agitur, quòd,

L 5

qui

qui ita decreverunt, qui ita & agunt & loquuntur, ex improvviso sæpe non levibus alapis cæduntur, & causa hæc affertur: *Sic respondes Pontifici?* Quid est vitij, miles, quod ista voce reprehendis? *Sic?* Quid est: *Sic?* Num iracundè, num petulanter, num calumniosè, num mendaciter, num imprudenter? Nihil horum. Quid ergo? Cùm nihil reprehendi potest, tum satis est calumniari volenti, dicere: *siccine agis?* *siccine loqueris?* Nam cùm ea, quæ ex virtute & Christiana perfectione aguntur, ejusmodi sint, ut nequeant ipsa reprehendi, modus carpitur, modus vitio datur. Non culpo, inquit, quòd vitam religiosam susceperit: sed *siccine?* Quòd jejunes, laudo: sed *siccine?* Nihil novi est, quòd oreret: sed *siccine?* Præterea, qui te cædunt, plerique omnes Religionis, decori, legum, publicæ sanctimonix rationem prætendunt, sicut hic miles. Verùm, si rem diligenter excutseris, non Pontificis causam ille agebat, sed suæ ac suorum commilitonum iracundiæ serviebat, &, quia Petrum, qui eorum unum vulneraverat, ulcisci non poterant, in Magistrum, quòd illud

illud invitò factum erat, indignationem vertebant. Ergo si ejusmodi vitam velimus publicè profiteri, sæpe alienissimis causis & culpis nobis durissimè vapulandum est. Age sanè, cum Christo vapulemus.

CAPUT VII.

Prudentiam Mundi huius, & vitæ spirituali, & sibi ipsi perniciosam, esse vitandam.

ET misit eum Annas ligatum ad Caiphā: & prius. Erat autem Caiphās, qui consilium dederat Judæis; quia expedit unum hominem mori pro populo. Ubi semel professi fuerimus, nos Christianæ perfectionis sequi velle doctrinam, statim nobis cum prudentia mundi hujus, quæ adversaria est Deo, congregiendum erit. Jesus ad Caiphā ducitur. Quid aliud Jesus est, quàm Dei Sapientia? Quid aliud Caiphās, quàm Mundana prudentia? Primum igitur quam vocemus Mundi hujus Sapientiam atque prudentiam, deinde quò pactò cum ea nobis agendum sit, explicemus.

Ioan. 18.
v. 24. &
14.